

ภาคผนวก ก
แบบประเมินองค์ประกอบ
ของการควบคุมภายใน
(ศูนย์อนามัยที่ 13 กรุงเทพฯ)

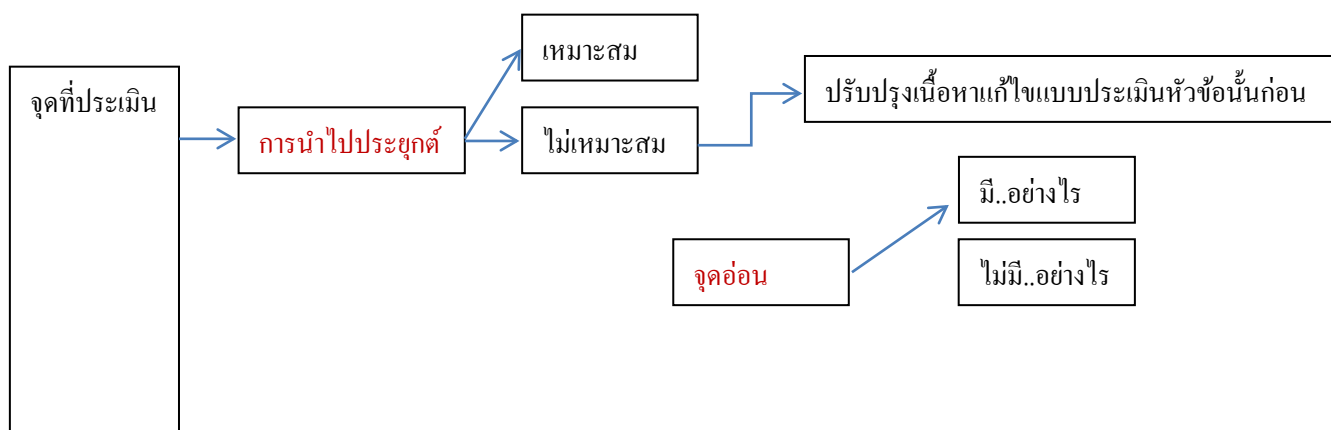
คำชี้แจง แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

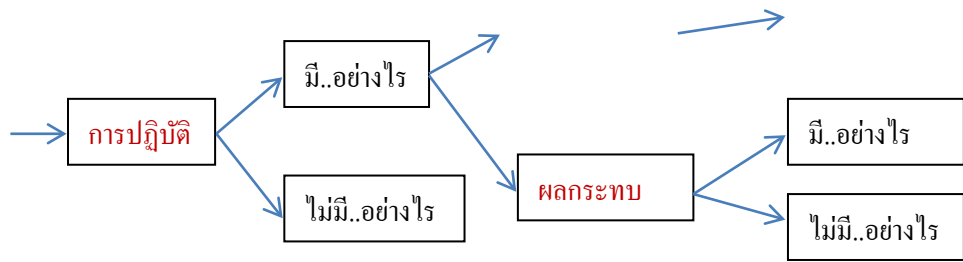
แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อช่วยให้ผู้บริหารและผู้ประเมินพิจารณาตัดสินได้ว่า ระบบการควบคุมภายในของศูนย์ฯ ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขในจุดใด อย่างไร

1. แบบประเมินฯ นี้แยกเป็น 5 องค์ประกอบของการควบคุมภายใน ในแต่ละองค์ประกอบประกอบด้วยข้อความภายใต้หัวข้อหลักๆ และหัวข้อย่อยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลัก ผู้ใช้หรือผู้ประเมินอาจปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อความตามความเหมาะสม (รวมปกติทั้งหมด 12 หน้า)
2. ช่องว่างใต้หัวข้อ “ความเห็น/คำอธิบาย” ใช้สำหรับจดบันทึกข้อคิดเห็นหรือคำอธิบายในหัวข้อนั้นๆ ข้อคิดเห็นหรือคำอธิบายจะไม่ใช่เป็นลักษณะ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” แต่จะสรุปรวมว่าหน่วยงานให้ความสำคัญหรือปฏิบัติอย่างไรในเรื่องนั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการควบคุมภายในของแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
3. ส่วนที่ว่างตอนท้ายของแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในใช้สำหรับบันทึกผลการประเมินโดยทั่วไป และระบุวิธีการที่ควรปฏิบัติ หรือควรพิจารณาองค์ประกอบนั้นๆ

ในการพิจารณาให้ข้อสรุปผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ผู้ประเมินควรใช้วิจารณญาณว่า

1. ข้อความใต้ข้อต่างๆ ในแบบประเมิน เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ต่างๆ ในองค์กรหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาแบบประเมิน ในหัวข้อย่อยนั้นๆ ก่อน
2. หน่วยที่ได้รับการประเมินมีการปฏิบัติตามที่ระบุ หรือไม่ อย่างไร
3. การปฏิบัติจริงมีจุดอ่อนของการควบคุมภายใน หรือไม่ อย่างไร
4. การปฏิบัติจริงมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ อย่างไร

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น / คำอธิบาย
1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม ผู้ประเมินควรพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการควบคุมเพื่อพิจารณาว่าศูนย์ฯ มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดีหรือไม่	สสสสสสสสสสส สสสสสสสสสสส สสสสสสสสส
1.1 ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร	สสสสสสสสสส
มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้งการติดตามผล การตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก	สสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส
มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงินงบประมาณ และการดำเนินงาน	สสสสสส ววววว
มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ	ววววว
มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยง	ววววว งงงงงงงงง
มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance – Based Management)	อออออออ อออออออออ คคคคคคค
1.2 ความซื่อสัตย์และจริยธรรม	คคคคคคค
มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร และเวียนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนลงนามรับทราบเป็นครั้งคราว	คคคคคคคคค มมม มม
เจ้าหน้าที่ทราบและเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและไม่ยอมรับและบทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง	มมม มม มม
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม	มม มม มม
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ มีการดำเนินการตามควรแก่กรณี เมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ	มม มม มม
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้ และไม่สร้างความกดดันให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่	มม มม มม

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น / คำอธิบาย
เป็นไปได้ ■ คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่จะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม ■ คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่เกิดขึ้น	ไม่มมม มมม สสส สสส สสส สสส สสสสสสส
1.3 ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคลากร ■ มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถ ■ มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง และเป็นปัจจุบัน ■ มีการระบุและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน ■ มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายของศูนย์ฯ ■ การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และมีการระบุอย่างชัดเจนในส่วนเจ้าหน้าที่มีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง	สสสสส สสสสสสสส สสสสสสส สสสสสสสสส สสสสสสส สส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสส สสสสสสสส สสสสสส
1.4 โครงสร้างองค์กร ■ มีการจัดโครงสร้างและสายงาน การบังคับบัญชาที่ชัดเจน และเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของศูนย์ฯ ■ มีการประเมินผลโครงสร้างเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ■ มีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ	สสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสส สสสสสส สสสสสส สสสสส
1.5 การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ■ มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ	สสสสสสส สสสสส สสส สสสสส

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น / คำอธิบาย
2. การประเมินความเสี่ยง ก่อนการประเมินความเสี่ยงจะต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานทั้งในระดับศูนย์ฯ ถึงระดับกิจกรรม (เช่น แผนงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย) วัตถุประสงค์ของการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในนี้ เพื่อทราบกระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ และการบริหาร ความเสี่ยงว่า เหมาะสม เพียงพอ หรือไม่ 2.1 วัตถุประสงค์ระดับศูนย์ฯ ■ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของศูนย์ฯอย่างชัดเจนและวัดผลได้ ■ มีการเผยแพร่และชี้แจงให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน 2.2 วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม ■ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรม และวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับศูนย์ฯ ■ วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมชัดเจน ปฏิบัติได้ และวัดผลได้ ■ บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและให้การยอมรับ 2.3 การระบุปัจจัยเสี่ยง ■ ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง ■ มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก เช่น การปรับลดบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น 2.4 การวิเคราะห์ความเสี่ยง ■ มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง ■ มีการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยงและความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	สสสสสสสสสสสส สสสสสส สสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสสส สสสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สส

[illegible]

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น / คำอธิบาย
3. กิจกรรมการควบคุม	สสสสสสสสส
ในการประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในผู้ประเมิน	สสสสสสสสส
ควรพิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอ และ	สสสสสสสส
มีประสิทธิภาพหรือไม่	สสสสสสสสส
3.1 กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผล	สสสสสสสสส
การประเมินความเสี่ยง	สสสสสสสสส
3.2 บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการ	สสสสสสสสสสส
ควบคุม	สสสสสสส
3.3 มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของ	สสสสสสสสส
ผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	สสสสสสสสสส
3.4 มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและ	สสสสสสสสสสสสส
เพียงพอ	สสสสสสสสส
3.5 มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยง	สสสสสสสสสสส
ต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การอนุมัติ การบันทึก	สสสสสสสสสส
บัญชี และการดูแลรักษาทรัพย์สิน	สสสสสสสสสสสส
3.6 มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน	สสสสสสสสสส
ในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่	สสสสสสสส
3.7 มีมาตรการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานของ	สสสสสส
องค์กรเป็น ไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติ	สสสสสสสสสส
คณะรัฐมนตรี	สสสสสสสสส
3.8 อื่นๆ (โปรดระบุ)	สสสสสสสสสสส
.....	สสสสสสสสส
.....	สสสสสสสสสส
สรุป / วิธีการที่ควรปฏิบัติ	สสสสสสสสส
.....	สสสสสสสสสสส
.....	สสสสสสสส
.....	สสสสสสส
.....	สสสสสสส
ชื่อผู้ประเมิน	สสสสสสสส
ตำแหน่ง	สสสสสสส
วันที่/...../.....	สสสสสส
	สสสสสสส
	สสสสสสส

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น / คำอธิบาย
4. สารสนเทศและการสื่อสาร	สสสสสสสส
การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	สสสสสส สสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสสส
4.1 จัดให้มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	สสสสสสสสสส สสสสสสสสส
4.2 มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	สสสสสสสส สสสสสสสส สสสสสสส
4.3 มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	สสสสสสสส สสสสสสส
4.4 มีการรายงานข้อมูลที่เป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ	สสสสสสสส สสสสสสส
4.5 มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันกาล	สสสสสสสส สสสสสสสส
4.6 มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายในปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข	สสสสสสสส สสสสสส สสสสสสสส สสสสสสส
4.7 มีกลไกหรือช่องทางให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์ฯ	สสสสสสสส สสสสสสสส
4.8 มีการรับฟังและพิจารณาข้อร้องเรียนจากภายนอก อาทิ รัฐสภา ประชาชน สื่อมวลชน	สสสสสสส สสสสสสส
4.9 อื่นๆ (โปรดระบุ)	สสสสสส
.....	สสสสสส
.....	สสสสสส
.....	สสสสสส
.....	สสสส
.....	สสสส
.....	สสสสสสสส
.....	สสสสสส

[illegible]

[illegible]

